

En dag blev hundrede franske kvinder taget ud, deraf nogle af dem fra Siemens. De skulle sydpå ned røde kors busser og udvokales med tyske krigsfanger, blev der sagt. Det lod sig ^a "usandsynligt, men ikke desto mindre syntes der at være noget om det. Vi tog afsked med vore franske venner, og de sagde "Næste gang er det jeres tur"----Det viste sig at have sin rigtighed med den transport, for kort tid efter kom min franske veninde Nadan Rosoff farende ind i blokken til mig, og sagde "Astrid, jeg synes jeg vil aflægge beretning til dig, for at hun vide besked, hvis der overgår jer noget lignende. Vi er trætte, der er taget ud af transporte, fordi vi er sin ~~sværpolitiske~~ sværpolitiske, og det er du jo esse" Men det havde sin rigtighed, at nogle nu blev sendt hjem. Og stadig havde vi den raffinerede trussel, at nogle ikke kom med hjem.-----

Blokket fik en morgen besked om, at vi skulle flytte hen i blokken ved siden af, vi samlede vort hængsel sammen, gik op foran blokken, og gik hen til den næste blok, der allerede var ryddet. Men bl. brøkkede os, da vi kom derind, det flød med balsm, og affald, og var snævset, og køjerne var beskidte. Vi havde haft det ordentligt, efter forholdene, og var ikke tilfredse med byttet, og kunne ikke se formløst med det. Men vi fik ikke tid til mange klager, for vi blev råbt ud til appel, men kun vor blok, så vidt jeg husker, da jeg ville løbe hen og stille op, blev jeg standset af Hollmann, der sagde "Kom med et øjeblik, Astrid" "Vi skal stå op, svarede jeg"---"det er ligegyldigt, du når det nok," og så tog hun mig ved hånden, og halede mig hen til pigetrådshøjnen ved blokket, hvor vi kunne se ned til vejen, der førte til lejren. Der holdt elve hvide busser. "Nu skal I hjem," sagde trætte Hollmann, men jeg kunne ikke tro det, jeg turde ikke tro det, skuffelsen havde været for stor, hvis det ikke passede. "Det kan være de skal hente nogle flere, der skal udskiftes med tyske krigsfanger" foresatte jeg "Nej, det er til jer, I er jo esse råbt op".--Vi løb tilbage, og jeg stillede mig skyndsomt i første række, for officerinden kom. Jeg snøftede lidt af bevægelse, og nordmandene, der stod bagved mig, hviskede "Hvad er der Astrid?"--"Der holder elve røde kors busser nede ved lejren, fortalte jeg, og nu kunne tårerne næsten ikke holdes tilbage hos os allesammen.....Officerinden kom, råbte vore 15 navne op, tre danske og ti norske, og gav os besked om, at hendes vore sager i blokken. Vi ilede afsted. Nu var der ingen tvivl mere, og Lisell fik resten af det, jeg ikke tog med, og det var det meste, for hvorfor skulle vi slæbe vore fattige ejendele med, når vi skulle hjem, men for alle sikkerheds skyld, og for den lille rest tvivl, der alligevel sad i os, tog vi det ene set skiftetøj med, og lidt sukker, kiks og saucer. Lisell lovede at dele lidt ud til de andre fire, jeg plejede at huske, når vi fik pakker, og så tog jeg afsked med min plejedatter, der havde hjulpet mig så meget, da jeg var syg.-----Vi stillede os udenfor pigetråden, allene det var usædvanlig, og da officerinden kom, og kommanderede ab begyndte vi at gå i retningen af den gamle lejr, mens resten af de 2000 fanger

stod bagved pigtråden. "De må godt tage afsked med deres nedfanger" sagde officerinden, og da råbere "Anna, Astrid, Grete" nåede os, svarede vi med ~~efter~~ at råberne på vore venner, de norske ligeså, det var et af de svære øjeblikke, for vi led den tilbage til en uvis fremtid, og havde hellere oplevet, at vi alle havde fået friheden på een gang. Vi var endnu lidt usikre, selv om officerinden sagde, at nu var krigen snart forbi, og vi skulle nå hjem. En af de norske berørte hede, at så kom officerinden jo osse hjem, "Men hva kommer vi hjem til? Ruiner" -- Ingen svarede, selv om det brændte inden i os, de havde jo selv været skyld i det. ----- Først da vi gik svingede ind gennem lejrrporten, og officerinden slog ud med hånden og sagde "Entlassung" til vagten, blev det vinkelighed for os, at vi skulle hjem. ----- På lejrerpladsen foran badet traf vi de andre kammerater, vi ikke havde set i fem måneder, og dem, der var kommet fra Frøslev. Der var en gensynsglæde, et spørgen, en omfavning og vi blev bekendt med dem, der var kommet til lejren efter vores overflyning til Siemensbarakkerne. Vi var afspærrede fra den øvrige lejr ved udspændte tove og opsyn, men et stykke fra stod en mængde fanger, og råbte til os. Der var osse unge sovjetiske rødarmister i lange fåreskindspolse, og i uniform, de lo og viftede tål os. Vi stod der til kl. 7 om aftenen, så blev vi lukket ind i badet. I forrummet måtte vi klæde os af, og afgive hvad vi havde, vi var kun to, der fik smuglet noget igennem, den ene var den norske bankassistent ~~xxxxxxxxxxxxx~~? ----- og så jeg. Et øjeblik, hvor opsynet var gået ud, kom ~~xxxxxxxx~~ ud fra badet, og sagde til mig "Astrid, giv mig hurtigt dine småting, jeg har været gennem kontrollen, og så kan du få igen senere. Hun fik hurtigt min lille pose med mine små kostbarheder" Et par ringe med mit fangenummer, den ene skåret ud af en kåbeknap, den anden af mit tandbøsteskaft. min lille bog med avkvarer og tegninger fra Siemenshallen, et lille søtværk, en tjekke, der en overgang gjorde rent i vort soverum i blok 7 havde fundet under en kasse, og som hun solgte mig for noget rød, et par små sedler, kilsner fra kammerater, min forlovelsesring af guld, og fem adresser fra hollandske, tyske og franske kammerater. ----- Officerinden kom igen, vi måtte lade alt ligge, kom ind i badet og fik en fin stråle tempereret vand ned over os, så havde vi badet, fik noget civilt tøj udleveret, der var ikke tale om, at vi kunne få vort gode danske og norske tøj udleveret, alt var i opløsning i lejren, for stod vi, og jeg fik en kjole udleveret, der ikke var sommet fornedet, og ikke kunne knæpes foran ved brystet. En tweedkåbe, der havde et stort hvidt kors på ryggen, de havde ikke haft fangetøj nok til sidst, og så var civiltøj blevet "krydset" Jeg lagde mig ned på det våde tremmegulv, sammen med de andre, egentlig var det meningen vi ~~skulle~~ ^{skulle} sove, men hvem kan sove under sådanne omstændigheder. Vi var lykkelig opdidsede, spændte på afrejsen, nervøse for at nogle i sidste øjeblik skulle blive taget fra, og fulgte opmærksomt hver lille ting der skete. Jeg fik mine ting tilbage, og gænte dem i buksebenet, jeg turde ikke komme dem i rygsækken, som sikkert blev censureret endnu engang, hvis vi kendte S.S. ret. --- Nu var vi der alle, undtagen dem, der før var gået på transport eet eller andet sted hen. Vi faldt lidt til ro, parat til at tage morgens begivenheder. Da kom der en

Erindringer – De hvide busser (Uddrag)

(...)

Blok 1 fik en morgen besked om, at vi skulle flytte hen i blokken ved siden af, vi samlede vort happengut sammen, stillede op foran blokken, og gik hen til den næste blok, der allerede var ryddet. Men vi brokkede os, da vi kom derind, det flød med halm, og affald, og var snavset, og køjerne var beskidte. Vi havde haft det ordenligt, efter forholdene, og var ikke tilfredse med byttet, og kunne ikke se formålet med det. Men vi fik ikke tid til mange klager, for vi blev råbt ud til appel, men kun vor blok, så vidt jeg husker, da jeg ville løbe hen og stille op, blev jeg standset af Hollemann (*medfange fra Holland*), der sagde "Kom med et øjeblik, Astrid", "Vi skal stå appel" svarede jeg. "Det er lige meget, du når det nok" og så tog hun mig ved hånden, og halede mig hen til pigtrådshegnet ved Blok 1, hvor vi kunne se ned til vejen, der førte til lejren. Der holdt elleve hvide busser. "Nu skal I hjem" sagde Hollemann, men jeg kunne ikke tro det, jeg turde ikke tro det, skuffelsen havde været for stor, hvis det ikke passede. "Det kan være de skal hente nogle flere, der skal udskiftes med tyske krigsfanger" forsøgte jeg "Nej, det er til jer, I er jo også råbt op". Vi løb tilbage, og jeg stillede mig skyndsomt i første række, før officerinden kom. Jeg snøftede lidt af bevægelse, og nordmændene, der stod bagved mig, hviskede "Hvad er der Astrid?" – "Der holder elleve Røde Kors busser nede ved lejren, fortalte jeg, og nu kunne tårerne næsten ikke holdes tilbage hos os alle sammen...

Officerinden kom, råbte vore 13 navne op, tre danske og ti norske, og gav os besked om, at hente vore sager i blokken. Vi ilede af sted. Nu var der ingen tvivl mere, og Liesell fik resten af det, jeg ikke tog med, når vi skulle hjem, men for alle sikkerheds skyld, og for den lille rest tvivl, der alligevel sad i os, tog vi det ene sæt skiftetøj med, og lidt sukker, kiks og smør. Liesell lovede at dele lidt ud til de andre fire, jeg plejede at huske, når vi fik pakker, og så tog jeg afsked med min plejedatter, der havde hjulpet mig så meget, da jeg var syg.

Vi stillede op uden for pigtråden, allerede det var usædvanligt, og da officerinden kom, og kommanderede "ab", begyndte vi at gå i retning af den gamle lejre, mens resten af 2000 fanger stod bag ved pigtråden. "De må godt tage afsked med deres medfanger" sagde officerinden, og da råbene "Anna, Astrid, Grete" nåede os, svarede vi med at råbe navnene på vore venner, de norske ligeså, det var et af de svære øjeblikke, for vi lod dem tilbage til en uvis fremtid, og havde hellere oplevet, at vi alle havde fået friheden på en gang. Vi var endnu lidt usikre, selv om officerinden

sagde, at nu var krigen snart forbi, og vi skulle nu hjem. En af de norske bemærkede, at så kom officerinden jo også hjem, men hun svarede "Ja, men hvad kommer vi hjem til? Ruiner" – Ingen svarede, selv om det brændte inden i os, de havde jo selv været skyld i det.

Først da vi svingede ind gennem lejrporten, og officerinden slog ud med hånden og sagde "Entlassung" til vagten, blev det virkelighed for os, at vi skulle hjem. (...)